Auður D. Kristinsdóttir
Skipulagsfulltrúi
Kópavogsbær
audurdk@kopavogur.is

Þuríður Guðmundsdóttir
Skrifstofufulltrúi
Umhverfis- og skipulagssvið Reykjavíkurborgar
thuridur.gudmundsdottir@reykjavik.is

Tillaga að deiliskipulagi Arnarnesvegar 3. áfangi

Vegagerðin gerir ekki athugasemdir við auglýsta tillögu enda hefur deiliskipulagið verið unnið í nánu samstarfi við Vegagerðina.

Virðingarfyllst
f.h. Vegagerðarinnar
Erna Bára Hreinsdóttir
forstöðumaður Skipulagsdeildar

Vegagerðin
Borgartún 5–7
105 Reykjavík
+354 522 1000
vegagerdin.is

vegagerdin
@vegagerdin.is

Skjal sótt af '0000000000' dags: 10.11.2026

Fullgild rafræn undirskrift
NA BÁRA HREINSDÓTTIR
ıtala: 041066-5639
2-02-28 12:31:09 GMT

UMHVERFIS
STOFNUN

Reykjavíkurborg
Borgatúni 12-14
105 Reykjavík

Reykjavík, 4.3.2022
UST202201-320/A.B.
10.04.03

Efni: Tillaga – Deiliskipulag fyrir Arnarnesveg, þriðja áfanga - Reykjavík

Vísað er til erindis skipulagsfulltrúa Reykjavíkur er barst 31. janúar sl. þar sem óskað er umsagnar Umhverfisstofnunar um tillögu að deiliskipulagi fyrir þriðja áfanga Arnarnesvegar frá Rjúpnavegi í Kópavogi að Breiðholtsbraut í Reykjavík.

Í greinargerð kemur fram að deiliskipulagið gengur út á að mynda samfelldan stofnveg, 2+2, á milli Reykjanesbrautar og Breiðholtsbrautar. Skipulagssvæðið er rúmir 23 ha. að stærð, 1,9 km að lengd. Auk stofnvegar er um að ræða tvö ný hringtorg, tvö ný undirgöng, nýja hjóla- og göngubrú fyrir stofnstíg yfir Arnarnesveg, afmörkun svæða yfir tvö vistlok og fjögurra akreina brú yfir Breiðholtsbraut með sérrými fyrir stofnstíg (göngu- og hjólastíg), hljóðmanir og hljóðveggi. Vegurinn hefur veghelgunarsvæði að jafnaði 30 metra út frá miðlínu vegar, auk stofn- og tengistíga sem lagðir verða samhliða.

Gróðurfar

Í greinargerð kemur fram að rannsóknir á náttúrufari svæðisins, sem var gerð með úttekt árið 2002[1], leiddi í ljós að í vegstæði Arnarnesvegar og næsta nágrenni mátti finna blátoppu, plöntutegund sem er á válista Náttúrufræðistofnunar Íslands, sem tegund í nokkurri hættu. Við nánari skoðuð kom í ljós að blátoppa vex víðar á svæðinu og er að finna víða í nágrenni vegstæðisins.

Í rannsókninni kemur fram að *vegurinn mun því fara yfir hluta af búsvæði tegundarinnar en ekki útrýma henni af svæðinu.*

Umhverfisstofnun bendir á að samkvæmt auglýsingu nr. 1385/2021 er blátoppa (*sesleria albicans*) friðuð í samræmi við 1. mgr. 56. gr. laga um náttúruvernd, nr. 60/2013.[2] Í 57. gr. náttúruverndarlaga er fjallað um réttaráhrif friðunar. Þar kemur meðal annars fram að öllum er skylt að sýna sérstaka aðgæslu og forðast að raska svæðum þar sem friðað vistkerfi eða friðaða vistgerð er að finna, skaða friðaðar tegundir eða raska búsvæðum þeirra.

Markmið friðunarinnar er að vernda og viðhalda fágætum æðplöntum, mosum og flétttum og náttúrulegu gróðurfari og varðveita líffræðilega fjölbreytni í náttúru landsins. Þekktir fundarstaðir tegundanna eru fáir hér á landi, tegundirnar eru sjaldgæfar eða mjög

[1] https://utgafa.ni.is/skyrslur/2002/NI-02012.pdf
[2] https://ust.is/library/sida/Nattura/Pl%c3%b6ntufri%c3%b0un.pdf

Skjal sótt af '000000000000' dags: 10.11.2026

sjaldgæfar, með takmarkaða útbreiðslu og teljast vera í hættu samkvæmt válista. Markmið friðunarinnar er jafnframt að tegundirnar geti þrifist og fjölgað sér náttúrulega án íhlutunar og í friði frá neikvæðum áhrifum mannsins. Þá er friðunin liður í að stuðla að stöðvun skerðingar líffræðilegrar fjölbreytni.

Umhverfisstofnun bendir á mikilvægi þess að ofangreint komi fram í greinargerð.

Auk þess bendir stofnunin á að nauðsynlegt er í samræmi við 8. gr. og 9. gr. náttúruverndarlaga nr. 60/2013 að farið sé í rannsóknir á svæðinu og friðaðar plöntur kortlagðar, en skv. 8. gr. náttúruverndarlaga skulu ákvarðanir stjórnvalda sem varða náttúruna byggjast, eins og kostur er, á vísindalegri þekkingu á verndarstöðu og stofnstærð tegunda, útbreiðslu og verndarstöðu vistgerða og vistkerfa. Þá skal og tekið mið af því hver áhrif ákvörðunarinnar muni verða á þessa þætti. Í 9. gr. náttúruverndarlaga er tekið fram að ef hætta er á alvarlegum eða óafturkræfum náttúruspjöllum skal skorti á vísindalegri þekkingu ekki beitt sem rökum til að fresta eða láta hjá líða að grípa til skilvirkra aðgerða sem geta komið í veg fyrir spjöllin eða dregið úr þeim.

Í 7. gr. auglýsingarinnar segir að við töku hvers kyns ákvarðana, sem áhrif geta haft á friðaðar tegundir æðplantna, mosa og fléttna, skulu stjórnvöld sýna sérstaka aðgát svo ekki verði gengið gegn markmiðum friðunarinnar, sem nefnd eru hér að ofan. Leita skal umsagnar Náttúrufræðistofnunar Íslands, Umhverfisstofnunar og viðkomandi náttúruverndarnefndar áður en tekin er ákvörðun um framkvæmd sem felur í sér röskun friðaðra tegunda æðplantna, mosa og fléttna. Umsögn þessi uppfyllir ekki umsagnarskyldu skv. 7. gr. auglýsingarinnar, sbr. 57. gr. náttúruverndarlaga. Því er nauðsynlegt fyrir sveitarfélagið að óska umsagnar stofnunarinnar á síðari stigum áður en veitt er leyfi vegna umræddra framkvæmda.

Umhverfisstofnun bendir einnig á að ef friðuðum plöntum er raskað er nauðsynlegt að flytja plönturnar á aðra staði, jafnvel þar sem hinar friðuðu tegundir er að finna, byggja þær upp og vernda í samráði við Náttúrufræðistofnun Íslands.

Svarðlag

Umhverfisstofnun vill benda á að hugmyndin að halda svarðlagi til haga og dreifa því síðan yfir röskuð svæði að landmótun lokinni er sú að með þessu móti ætti að vera unnt að endurheimta staðargróður að einhverju leyti. Á því svæði, sem hér um ræðir, er lúpína að verða ríkjandi og má ætla að það leynist mikill forði lúpínufræja í jarðveginum. Umhverfisstofnun telur lítinn ávinning felast í því að halda svarðlagi sérstaklega til haga í þessu tilfelli þar sem lúpína er ríkjandi. Hér getur verið um nokkuð dýran verkhluta að ræða og ætti frekar að nota þessa aðferð þar sem mögulegt er að endurheimta fjölbreyttari gróðurlendi sem hefur verndargildi.

Hljóðvist

Umhverfisstofnun álítur að hávaði á framkvæmdatíma og frá umferð geti valdið hljóðmengun og geti því haft neikvæð áhrif á upplifun gesta sem heimsækja svæðin, þ.e. Elliðaárdal, útivistarsvæði á Vatnsendahæð og í Vetrargarði. Umhverfisstofnun bendir á mikilvægi þess að afmörkun yfirlitsmyndar, sem sýnir hljóðstig, nái lengra norður inn í Elliðaárdalinn og norður yfir Vetrargarðinn og norður að íbúðarbyggð við Jakasel.

Að mati Umhverfisstofnunar er hægt að skilgreina útivistarsvæðin sem *kyrrlátt svæði,* sbr. reglugerð nr. 724/2008 um hávaða. Í reglugerðinni segir um kyrrlát svæði í

Skjal sótt af '0000000000' dags: 10.11.2026

skilgreiningu: *„Kyrrlátt svæði: Svæði sem er ætlað til útivistar og afmarkað er í skipulagi, sbr. 3. mgr. 9. gr. reglugerðar um kortlagningu hávaða, nr. 1000/2005."*

Umhverfisstofnun bendir á mikilvægi þess að tillagan taki tillit til þeirra viðmiða sem sett eru í viðauka reglugerðar nr. 724/2008 um hávaða en í 4. gr. reglugerðarinnar segir, þar sem dvalarsvæði á lóð er skilgreint skal þess jafnframt gætt að hljóðstig sé undir 55 LAeq. Á kyrrlátu svæði skal hljóðstig í þéttbýli ekki fara yfir Lden 50 dB(A) og í dreifbýli ekki yfir Lden 40 dB(A).

Auk þess bendir stofnunin á þann möguleika að nýta gróður til hljóðdempunar.

Loftmengun frá bílaumferð

Í greinargerð kemur fram að loftmengun frá bílaumferð eru metin óveruleg. Umhverfisstofnun bendir á að ekki komi fram í greinargerð á hvaða gögnum sú ályktun er byggð á.

Umhverfisstofnun telur æskilegt að reglugerð nr. 920/2016 um brennisteinsdíoxíð, köfnunarefnisdíoxíð og köfnunarefnisoxíð, bensen, kolsýring, svifryk og blý í andrúmsloftinu og styrk ósons við yfirborð jarðar sé nýtt sem viðmið við gerð tillögunnar.

Til þess að meta áhrif loftmengunar frá bílaumferð telur Umhverfisstofnun æskilegt að unnið sé dreifilíkan sem sýnir ársmeðaltal mengunarefna á fyrirhuguðum íbúðarsvæðum í nágrenni vegarins. Æskilegt er að reikna styrk NO^2 og svifryks á þessum svæðum, bæði ársmeðaltal og hugsanlegan fjölda skipta á ári yfir mörkum. Umhverfisstofnun bendir á að til að fá marktæk gildi fyrir svifryk er ekki nægjanlegt að reikna eingöngu svifryk sem kemur frá útblæstri bíla heldur þarf einnig að felast í útreikningi um svifryk mögulegt ryk frá vegyfirborði.

Umhverfisstofnun bendir á mikilvægi þess að loftmengun á svæðinu fari ekki yfir viðmiðunarmörk sbr. viðauka I, reglugerðar nr. 920/2016 um brennisteinsdíoxíð, köfnunarefnisdíoxíð og köfnunarefnisoxíð, bensen, kolsýring, svifryk og blý í andrúmsloftinu og styrk ósons við yfirborð jarðar.

Ásýnd og útivist

Umhverfisstofnun tekur undir það sem kemur fram í greinargerð að framkvæmdin muni hafa neikvæð áhrif á ásýnd svæðisins og geti haft áhrif á upplifun gesta sem nýta það til útivistar, en í greinargerð segir að sjónræn áhrif af nýrri brú og ljósastýrðum planvegamótum Arnarnesvegar og Breiðholtsbrautar eru nokkuð mikil og þetta er stærsta einstaka mannvirkið sem þarf að mæta með mótvægisaðgerðum, sérstaklega hvað varðar ásýnd frá útivistarsvæðinu í Elliðaárdal.

Umhverfisstofnun telur að það þurfi einnig að fjalla um í tillögunni áhrif framkvæmdarinnar á ásýnd lands fyrir íbúa Fellahverfisins, þar sem að framkvæmdin geti haft áhrif á útsýni austur að Bláfjöllum. Í matskyldufyrirspurn Vegagerðarinnar, unnin af VSÓ ráðgjöf, sem nefnist *„Arnarnesvegur: Vegamót við Breiðholtsbraut"* frá október 2020 segir: *„Breytingar á ásýnd lands munu verða mestar fyrir íbúa þeirra húsa sem yst standa í Fellahverfi. Vegamannvirki munu færast nær húsunum með tilkomu slaufanna og munu íbúar af efstu hæðum fjölbýlishúsanna sennilega horfa yfir gatnamótin. Sjónræn áhrif vegamótanna voru metin nokkur."*

Skjal sótt af '0000000000' dags: 10.11.2026

UMHVERFIS STOFNUN

Virðingarfyllst,

Axel Benediktsson
sérfræðingur

Björn Stefánsson
sérfræðingur

Skjal sótt af '0000000000' dags: 10.11 2026

Fullgild rafræn undirskrift
BJÖRN STEFÁNSSON
2022-03-04 11:10:08 GMT
Ástæða: Undirskrift

Fullgild rafræn undirskrift
AXEL BENEDIKTSSON
2022-03-04 11:26:57 GMT
Ástæða: Undirskrift

HEILBRIGÐISEFTIRLIT

Garðabær • Hafnarfjörður • Kópavogur
Mosfellsbær • Seltjarnarnes

Kópavogsbær
Digranesvegur 1
200 Kópavogur

Kópavogur 7. mars 2022
K-17433

Umsögn Heilbrigðisnefndar um tillögu að deiliskipulagi 3. áfanga Arnarnesvegar, frá Rjúpnavegi að Breiðholtsbraut

Heilbrigðisnefnd barst erindi frá Kópavogsbæ dags. 22.01.2022 þar sem óskað er eftir umsögn heilbrigðisnefndar um tillögu að deiliskipulagi fyrir 3ja. áfanga Arnarnesvegar. Um er að ræða 1,9 km. veg sem liggja á frá gatnamótum Rjúpnavegar að fyrirhuguðum gatnamótum Breiðholtsbrautar og Arnarnesvegar. Við gatnamót Rjúpnavegar og Arnarnesvegar er gert ráð fyrir nýju hringtorgi sem og við gatnamót Vatnsendavegar og Arnarnesvegar. Þá er gert ráð fyrir fjögurra akreina brú yfir Breiðholtsbraut og tengingu við Breiðholtsbraut með ljósastýrðum gatnamótum. Hluti veghelgunarsvæðis Arnarnesvegar er innan sveitarfélagsmarka Reykjavíkur, en stærsti hluti hans liggur innan sveitarfélagsmarka Kópavogs. Samhliða er gert ráð fyrir stofnstíg, aðskilinn hjóla- og göngustíg, frá Rjúpnavegi í Kópavogi og að Elliðaárdal ásamt tengistígum sem og meðfram Breiðholtsbrautinni og undir fyrirhugaða brú yfir Breiðholtsbraut. Jafnframt er gert ráð fyrir göngubrú eða s.n. vistloki yfir Arnarnesveginn.

Í erindinu var vísað til greinagerðar dags. 13.12.2021 unnin af Eflu fyrir Kólpavogsbæ og Reykjarvíkurborg og deiluskipulagsuppdráttar dags. 13.12.2021. í greinagerð kemur fram að Arnarnesvegur fór í gegnum umhverfismat 2003. Framkvæmdum við 1. og 2. áfanga er lokið en útfærslu við 3ja. áfanga er breytt nokkuð frá gerð umhverfismats en með úrskurði Skipulagsstofnunnar frá 18. febrúar 2021 er ekki þörf á endurnýjuðu umhverfismati.

Beðist er velvirðingar á þeim drætti sem orðið hefur á að svara erindinu. Til stóð að heilbrigðisnefnd myndi fjalla um erindið á áformuðum fundi hennar þann 28. febrúar sl. Að ófyrirséðum ástæðum varð að fresta fundi nefndarinnar.

Umsögn heilbrigðisnefndar

Í svæðaskipulagi höfuðborgarsvæðisins og í Aðalskipulagi Kópavogs er gerð ráð fyrir legu Arnarnesvegar. Gerð Arnarnesvegar mun tryggja aukið umferðaröryggi, bæta umferðarflæði og tengja saman efri byggðir Reykjavíkur, Garðabæjar og Kópavogs. Heilbrigðisnefnd hefur fjallað um þau áform á fyrri stigum.

Heilbrigðisnefnd leggst ekki gegn áformuðum framkvæmdum en leggur mikla áherslu á að tryggð verði góð hljóðvist í námunda vegar. Því er fagnað að með 3ja. áfanga verður opnuð leið fyrir gangandi og hjólandi umferð upp í gegnum Kópavog og yfir í Elliðaárdal og einnig að áform um lækkun á kafla Arnarnesvegar mun bæta hljóðvist í nærliggjandi hverfum.

Skjal sótt af 0000000000, dags. 10.11.2022

Greinagerð

Í kafla um hljóðstig í umhverfisskýrslu greinargerðarinnar kemur m.a. fram að Arnarnesvegurinn við Lymskulág, sunnan Seljahverfis og norðan Hörðuvalla og Vatnsendahvarfs verði lækkaður úr núverandi landhæð. Fram kemur eð með þeirri lækkun vegar megi draga úr áhrifum umferðarhávaða á viðkomandi íbúðarhverfi í Kópavogi vegna endurkasts frá skeringum vegstæðisins. Útreikningar frá árinu 2020 sýni að verulega dregur úr umferðarhávaða vegna lækkunar vegstæðisins. Heilbrigðisnefnd telur það afar mikilvægt að leitað verði góðra lausna til að draga úr umferðarhávaða og minnir þá um leið á að góð hljóðvist verði tryggð í fyrirhugaðri íbúðabyggð á Vatnsendahæð.

F.h. heilbrigðisnefndar
Garðabæjar, Hafnarfjarðar, Kópavogs, Mosfellsbæjar og Seltjarnarness

Páll Stefánsson
heilbrigðisfulltrúi

Skjal sótt af 0000000000000, dags. 10.11.2026